

Véleli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az égő kenyér

Brazíliában, Argentínában és más délamerikai országokban is most sok helyen sűrű füstoszlopok emelkednek a levegőben az ég felé. Széles vidékeken égett szag terjeng, mintha csak valami rettenetes tüzvész pusztított volna. Pedig nem volt semmi elemi csapás ezeken a helyeken, sőt ellenkezőleg, ott halmozták fel a természet legkiválóbb ajándékát, a gazdag bőséges termést. Már egy esztendővel ezelőtt is kitűnően fizetett a gazdasági év, az idei év hozama pedig még jobb volt, mint a tavalyi. De mire való a bőség, ha nincsen rajta áldás, ha nem lehet eladni a föld annyira áhított termékeit. A tengersok buza, kukorica már egy esztendeje hevert felhalmozva a raktárakban és ez a hatalmas készlet még gyarapodott az idei terméssel.

Más időkben ezek a rengeteg mezőgazdasági javak nem okoztak volna semmi gondot, könnyű lett volna azokat szétosztani. Köztudomású, hogy a délamerikai országok a legnagyobb agrárállamok voltak és mint ilyenek, az egész világ szállítóiként szerepeltek. Csak úgy felkészülten ellátták Európa hiányzó szükségletét és gondoskodni láttak más világrészekben is egész sereg állam ellátásáról. A háború óta azonban megváltozott a helyzet. Délamerika belefutad a zsirjába, illetőleg a gabonájába, viszont más helyeken a legérzékenyebben mutatkozik ezeknek a mezőgazdasági terményeknek a hiánya. Egyrészt a blokádnál, másrészt a tengereken lezajló szakadatlan harcok és támadások megakasztották a szállítást és azáltal, hogy a háború kiterjedésében szüntelenül tért nyert, még remélni sem lehet, hogy rövidesen megváltozik ez az állapot.

Azonban nemcsak az inség jelent katasztrófát, igen nagy szerencsétlenség a bőség is, amint a Délamerikában most lezajló eseményekből látható. A délamerikai országok, miután nem tudták, hogy mitévők legyenek rengeteg termékükkel, elraktározták a buzát és a kukoricát. Az Egyesült Államok pedig, hogy némileg kártalanítsák Délamerikát, erre nagyobb összegű kölcsönt adtak a raktárakban elhelyezett termékekre. Az Uniónak még nagy politikai céljai vannak a délamerikai államokkal és ezért nem nézte tétlenül, hogy azokban az elégedetlenség és a harag legyen urrá az Egyesült Államokkal szemben, amely éppen most akar szorosabb együttműködést létesíteni a déli államokkal. Északamerika feltűnően szorgalmazza a jóviszonyt, kulturális kapcsolatokat akar teremteni, anyagilag is részt vesz már Argentína, Brazília és a többi állam kíneseinek kiaknázásában. A mezőgazdasági termékekre pedig legutóbb adott gavalér-kölcsön éppenséggel azt a célt szolgálta, hogy legalább egyelőre kártalanítsa eme országok túlnyomó többségben levő mezőgazda társadalmát.

Igy valahogyan meg is oldódott volna a helyzet, ha nem történt volna az a váratlan katasztrófa, amely egyszerre váratlanul keresztülhúzta az északamerikai politika számításait. A raktárakba felhalmozott rengeteg mennyiségű tavalyi termésbe ugyanis néhány hónappal ezelőtt kártékony férreg vette be magát. Hiába próbálkoztak minden védelemmel, nem lehetett semmit sem tenni, mert olyan pusztítást vittek véghez ezek az apró rovarok milliárdjai, mint a természetes ott lent az exotikus vidékeken, amikor hirtelen és váratlanul elindulnak megsemmisítő utjukra. Csak egyetlenegy megoldás mutatkozott lehetségesnek, felégetni az egész mult esztendei készletet, hogy a veszedelmes féregáratalom ne terjedjen át az idei termésre is. Most szakadatlanul lobognak, az egész ég alját vörösrre festik a kukorica- és a buza-máglyák és mindaddig izzani fognak ezek a tüzek, míg füsttől és kormaggal válik az Isten bőséges áldása, az egész tavalyi termés. Rettenetes látvány ez a gazdák számára, akik annyi verítékkal és fáradsággal dolgoztak meg a földjüket. Károsodás érte természetesen az Egyesült Államok kincstárát is azáltal, hogy elvesznek a kölcsönök. A tavalyi gazdasági termés tehát elveszett, elégett a buza, a kukorica, amely kenyere lehetett volna sok-sok millió embernek. Minden hamu és pernye és a rettenetes tüzvész nyomán nem marad már többé vissza semmi más, csak az égő kenyér sebző, égető tanulsága.

Az égő kenyér példája pedig mindenkit megtanít arra, hogy mit jelent az Isten adományával játszani, azt elvonni a legtermészetesebb rendeltetés, a fogyasztás elől. Ha abból a rengeteg buzából és kukoricából, a maga idejében kenyér lett volna, ha elszállították volna, nyí- soha-

sem történhetett volna meg ez a minden elemi csapásnál végtetesebb szerencsétlenség, ez a mérhetetlen baj, amely most a délamerikai államokat is olyan rettenetesen sújtja. Egy egész esztendő verejtékes munkájával megszületett termése megsemmisült. Egy szem sem maradt belőle, mert

ugy kellett a tűz áldozatául odadobni. Sokáig tart még, amíg Délamerikai mezőgazdasága ezt a kárt pótolni tudja majd. És sokáig fog még izzani az elégett kenyér, lángbetűkkel írva az ég boltozatára az intést, hogy nem szabad a természet legszentebb javával bűnözni.

Kétségbeesés és zavar a Szentpétervárnál megsemmisülésre váró szovjet seregek körében

Négy román harci repülőgép nyolc szovjet gépet lelőtt, tizenkettőt pedig elűzött

Berlinből jelenti a Rador: A hétfői német lapok és a rádióállomások különösen a keleti fronton folyó hadműveletekkel és az Atlanti-óceánon elért sikerekkel foglalkoztak, ahol közel százezer tonna ürtartalmu hajóteret sülyesztettek el és számos tartályhajót is a tenger fenékére küldtek. Anélkül, hogy elkészítenék a szovjet elleni háború három hónapjának mér-

legét, kiemelik az összes körzetekben elért rendkívüli sikereket, amelyek megmutatják, milyen mértékben gyengült a szovjet háborus gépezet. A Szovjet által az egyes pontokon tanúsított makacs ellenállás a szovjet hadsereg utolsó erőfeszítése, amely a jelek szerint az eredeti harc képességnek már csak alig egy-harmadával rendelkezik.

Négy román repülő bravuros küzdelme husz szovjet gép ellen

Bucureştiből jelenti a Rador: Szeptember 22-én négy román harci repülőgép, Parvulescu főhadnagy csoportjából légi harcba bocsátkozott husz Ratarendszerű szovjet vadászgéppel. A román repülők nyolc ellenséges gépet lelőttek, a többit elűzték. A négy román repülőgép veszteség nélkül tért vissza támaszpontjára.

MEGBENUL A SZOVJET IPAR

Genfből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a londoni „Times” című ujság megállapítása szerint

Öngyilkosságot követett el a bekerített szovjet hadsereg politikai biztosa

Berlinből jelenti a Rador: A német csapatok a napokban elfoglaltak Szentpétervár környékén egy betonerődítést és abban megtalálták a negyvenkettedik szovjet hadsereg parancsnokának holttestét. Valószínű, hogy látva a hadsereg kétségbeejtő helye-

Kiev bekerítése a szovjet elleni hadjárat egyik legnagyobb szabású hadművelete volt. Azt is leszögezi a lap, hogy számos ipari körzet van rendkívül rossz helyzetben, más ipari körzeteket pedig máris fenyeget a veszély. A Szovjet eddig annyi hadianyagot és a termeléshez szükséges gépet vesztett, hogy ennek kihatása máris érezhető védelmi rendszerén. Nyilvánvaló, — fejezi be a lap, — hogy ebben a háborúban a külföldről érkező szállítmányok sohasem pótolhatják a megbénított szovjet hadipart.

tét, az első vonalaktól akarta irányítani a harcot. A ehhez a hadsereghez tartozó szovjet hadifoglyok elmondották, hogy a hadsereg politikai biztosa öngyilkos lett. Ennek a holttestét is megtalálták a hadifoglyok által jelzett helyen.

Pusztulnak a szovjet hajók a Fekete-tengeren

Berlinből jelenti a Rador: A német harci repülők hétfőn is sikeresen folytatták Odessától délre a szovjet hajók elleni támadásaikat. Egy cirkálózt felgyújtottak, egy torpedóhajót pedig bombákkal olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésével számolni lehet. Ezenkívül egy kétezer, valamint egy ezeröttszáz

tonnás szállítóhajót elsülyesztettek. Egy másik kétezer tonnás hajó bombatalálat következtében kigyuladt és azután felrobbanva elsülyedt. Egy órhajót és három kisebb hajót, összesen négyezer tonna ürtartalommal megrongáltak.

A finnek elfoglalták a Ladoga-tó szigetait

Helsinki-ből jelenti a Rador: Az NTI hivatalos közlemény alapján azt jelenti, hogy a Ladoga-tó partjainak megtisztítása után a szovjet csapatok kénytelenek voltak a tóban levő szigetekről is visszavonulni. A Valamo, Ristinsaret, Moekorikoe, Heinasemn, Rehmanasari és a tó északi részében levő más szigetek ismét a finnek irtókárába kerültek.

MÁR A PRAVDA IS BEISMERI...

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda moszkvai értesülése szerint a Pravda most már kénytelen beismerni, hogy a szovjet csapatok jelentős veszteségeket szenvedtek és a német csapatok mélyen benyomultak szovjet területre.

Rombolnak és gyujtogatnak a visszavonuló bolsevista hadak

Berlinből jelenti a Rador: Katonai körökből nyert értesülés szerint a szovjet csapatok elképzelhetetlen pusztítást végeztek Kiewben. Menekülsik vagy megsemmisítésük előtt a környék és a város lakossága számára életfontosságú élelmiszer és más készleteket elszállították, vagy felégették, a villanytelepet és vízműveket pedig használhatatlanná tették. A német csapatok mindenütt felrobbantott vasuti sín-

ket és hidakat találtak. A város lakossága így nem tudja magát ellátni a legszükségesebb dolgokkal sem. A német csapatok és főleg az utászok, megtisztították a további előnyomuláshoz szükséges utakat az aknáktól, úgy, hogy az előrenyomuló német egységek ellátása ismét biztosítva van. A szovjet csapatok féktelen pusztításokkal, a polgári lakosság tizezrei ellen követték el a legborzalmasabb merényletet.

Rendkívül kiéleződött a japán-szovjet viszony

A távolkeleti arcvonalon a japán csapatok elfoglalták határmenti állásaikat — Svéd hírforrás szerint már japán-szovjet határincidensek is történtek

Berlinből jelenti a Rador: A Távolkeletről érkező legújabb hírek megerősítik a japán-szovjet viszony növekvő feszültségét.

A csapatok az egész távolkeleti fronton elfoglalták állásaikat. Határmenti összecsapásokról eddig még nem érkezett

jelentés.

A Rador stockholmi jelentése ismerteti a „Stockholms Tidningen” című svéd lap értesülését, mely szerint a japán-szovjet feszültség kiéleződött. A svéd lap munkatársa úgy tudja, hogy már határincidensek is történtek volna.

Katonai készülődések a maláji-szigeteken

Tokióból jelenti a Stefani iroda: A Domei japán hírszolgálati ügynökség Bangkokban tartózkodó munkatársa közli, hogy Nagybritannia növelte légitűrségét a maláji szigeteken, ahol ezidő szerint 400—500 repülőgép állomásozik. Burmában száz repülőgépet összpontosítottak. A maláji szigeteken egyébként az angolok megerősítették szárazföldi egységeiket is.

Khoxbarn körzetében öt-tízezer, Pehang övezetében harminc-negyezezer, a szingapuri erődtésnél pedig husz-huszonezezer főnyi katonaságot vontak össze. A félsziget nyugati részén (a Malakka-szoros mentén) még tízezer katona állomásozik. E hirt közölve a japán hivatalos ügynökség rámutat a Japán elleni brit bekerítő politika mesterkedéseire.

Anglia újabb Dunkerquetől fél

Szó sem lehet külön front létesítéséről Európa nyugati részében

A Szovjet többször is sürgette Angliát, hogy a keleti front tehermentesítése érdekében

létesítsen külön frontot Európa nyugati részében.

Ez a kívánság Angliában süket fülekre talált, mert az angolok még nem felejtették el az Európába küldött expedíciós hadseregük csufos vereségét és ezért néhány sikertelen és számukra nagy veszteséggel járó légitámadáson kívül másba nem mernek bele-

fogni. A Rador amszterdami jelentése szerint King Hall komandor a londoni rádióon keresztül közölte, hogy

az angoloknak Európa nyugati részében történő partraszállása egy második Dunkerquet jelentené.

Igy akarta megmagyarázni a Szovjetnek, hogy Anglia miért nem tudja jobban segíteni őt.

Megjelent az első mű-asszony

Mű-áll, mű-orr, mesterséges szem és szempillák, mű-ujjak és ezüstbordák képezik az égési sebeiből felgyógyult asszony „felszerelését”

Santa Monicából jelentik: Egy kaliforniai tüzeset alkalmával többen súlyos égési sebeket szenvedtek. A sérültek között volt egy jobbmű asszony is, aki hónapokig nyomta a kórházi ágyat. Állapota azonban a gondos orvosi kezelés következtében napról-napra javult s több hónapos betegeskedés után most „gyógyultan” hagyta el a kórházat.

A sajtó szenzációs cikkeiben számol be az esetről, mert a hajdan virágzó, gyönyörű nő valóságos

„műasszonyként” került ki a kórházból. Ime a felszerelése: Haját paróka helyettesíti, fogcsora hamis, mütét utján eltávolított orrát és állát elefántcsontból és viaszból készült állal és orral helyettesítették, egyik zeme üvegből van, leperzselő szemöldöke és szempillái helyén szintén mesterséges pillák ékeskednek. Ezenfelül három műujja és három ezüstbordája is van a „mű-asszonynak”, aki kijelentette, hogy teljesen egészségesnek érzi magát.

Ezerötszáz elmebeteg tanítónő teljesít szolgálatot New-York államban

A kari összetartás helytelen értelmezése miatt az elmebeteg tanerők elbocsájtása eddig lehetetlenné vált

A „The American Mercury” című newyorki folyóiratban Newyork egyik legismertebb elmegyógyásza, Altmann dr., aki huszonkét esztendőn át volt a városi iskolák egészségellenőrző szolgálatának vezetője, feltűnést keltő cikkben számol be arról, hogy Newyork állam

harminchétezer tanítónője közül ezerötszáz kétséget kizáró módon megállapíthatólag elmebeteg.

A cikk szerint egyes tanítónők szünidejüket évek óta rendszeresen elmegyógyintézetben töltik.

Jellemző fényt vet a newyorki iskolákban uralkodó állapotokra Altmann dr. egyik érdekes vizsgálata. A szóbanforgó tanítónő már husz éve áll szolgálatban. Az orvos a következő kérdést intézte hozzá:

— Ha három alma öt centbe kerül, mennyibe kerül tizenöt alma? ...

A tanítónő tíz percig törte a fejét, majd felragyogó arccal mondotta:

— Ha papírt és ceruzát kapok, ki tudom számítani!

Azonban hiába írt tele több iv papírt. Két óra múlva kénytelen volt bevallani, hogy a problémát nem tudja megoldani, mert nem tud — osztani.

— Összeadni tud-e? kérdezte az elmegyógyász.

— Nem.

— Kivonni?

— Nem, nem tudok.

Altmann dr. már be akarta fejezni a vizsgálatot, amikor a tanítónő hirtelen megszólalt:

— Még nem tettett kérdézn, hogy szorozni tudok-e?

— Hát tud?

— Nem. De tudom — tanítani ... — hangzott a válasz.

Egy másik tanítónő az Egyesült Államok lakosságát három millióra becsülte. Newyorknak szerinte körülbelül százezer lakosa lehet. Keletázsia földrajzi fekvését — Középeurópában mutatta a térképen ...

Altmann dr. megállapításai szerint az elmebeteg tanítónők elbocsájtását az amerikai tanítónők a kari összetartásnak már szinte az esztelenséggel határos értelmezésével minden esetben megakadályozták.

(MN).

FORDITÁST

román és magyar nyelvű, okmányokat, irodalmi és szakmüveket

VÁLLALOK

Címeiket a timisoarai kiadóba kérek

Távlatok

Mit is az olasz sajtó?

GIORNALE D'ITALIA. Virginio Gayda a keleti hadihelyzettel foglalkozva hangoztatja, hogy Kiew eleste súlyos katonai, politikai és erkölcsi vesztesége a Szovjetunióknak. Kiew nyolcszázötvenezer lakosával a Szovjetunió harmadik nagy városa, a legnagyobb ipari és mezőgazdasági központ. Poltava elfoglalása — ez a város Kiewtől messze Keletre van — arra mutat, hogy most Charkov kerül elhatározó események központjába. Új és fontos sikereket jelentenek ugyanakkor a Krimi félsziget ellen harcoló német csapatok tevékenységéről. Bármit is ígérnek az angolok és amerikaiak a Szovjetnek, sohasem pótolhatják azt, amit a bolsevisták Ukrajnában elvesztettek, mert itt vannak a legfontosabb szovjet ipari berendezések, illetve központok. Az angolok és amerikaiak abban bíznak, hogy a tél lehetővé teszi majd a bolsevistáknak a helyzet megváltoztatását. A tél kétségtelenül kemény Szovjetországban — fejezi be cikkét Gayda —, de jelen esetben sokkal kegyetlenebb lesz a visszavonuló vörös hadak, mint a németek és szövetségeseik számára. Egyébként is a tél beálltáig hátralevő hetekben elhatározó események történnek még a keleti fronton.

CORRIERE DELLA SERA. Kiew a Szovjetunió négy nagy városa közül az első, mely német kézre került. A német haderő e sikere új fejezetet nyit a keleti hádjárat történelmében, mert a szovjet erők balszárnyát ézálalt teljesen szétszúrták.

RELAZIONI INTERNAZIONALI. A tengerek szabadságáról közöl cikket a legelterjedtebb olasz külpolitikai szemle. Rámutat Roosevelt diplomáciai cseiszoéseire és megállapítja, hogy az Egyesült Államok elnöke szegte meg elsőnek a sokat hangoztatott semlegeséget, amikor hadianyagot és arukat szállít Angliának. Roosevelt kötött bele a tengelyhatalmak ellen-zárlatába is s amikor látta, hogy az angol flotta képtelen Nagybritannia közelitását biztosítani és a helyzet etekintben egyre súlyosodik, — a tengelyhatalmak hadihajóival történt állítólagos incidensekre hivatkozik Roosevelt, hogy igénybe vehesse az északamerikai flottát céljai elérésére. Legutóbbi beszédében Roosevelt elnök nyíltan hangoztatta, hogy a tengerek uralma csak egy nemzeté lehet. Az USA politikája fenyegetés a tengelyhatalmak számára és veszélyeztetik azok érdekeit. Ezt a tengelyhatalmak nem engedhetik meg és levonják Roosevelt beszédéből a kellő következtetéseket.

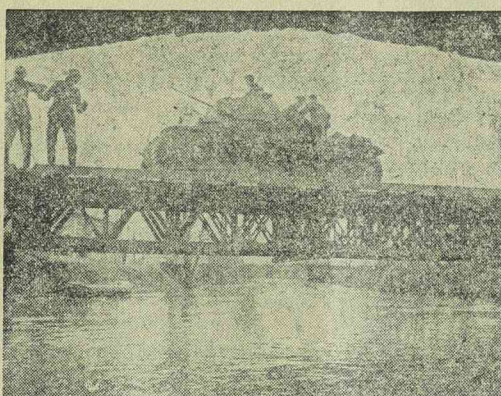
POPOLO DI ROMA. Kiew elfoglalásával kapcsolatosan a közkeleti brit-szovjet tervek esődjéről ír a Popolo di Roma. A Kaukázusra nehezedő veszély befolyásolhatja a londoni terveket, hogy tudniillik angol-északamerikai segítséget küldjenek Iránon keresztül a Szovjetunióknak. Ha a németek a Kaukázust is elfoglalják, a Szovjet elveszti ezt az utánpótlási lehetőségét is.

STAMPA. A szovjet hadvezetőség újabb súlyos hibába esett. Budienny marsall a Novgorod és Volinszk felőli szakaszon kétségbeesett ellenállást fejtett ki, amivel csak azt érte el, hogy Rundstádt tábornok csapatai mélyen behatoltak Nyugatukrajnába.

IL POPOLO D'ITALIA. Vito Mussolini lapja vezető helyen Roosevelt újabb nyilatkozatával foglalkozik. Roosevelt még egyszer megismételte, hogy az Egyesült Államok nem vagynak harci dicsőségre, sem területi hódításokra. Az Egyesült Államok csak azt akarják megőrizni, amijük van. Megvédeni és megőrizni tudniillik „alapvető jogaikat”. (Diríttl fundamentali). Az Egyesült Államok ezért minden tőlük telhetőre készek a „demokráciák oltalma érdekében”. Másszóval: Anglia oltalma érdekében, hiszen Anglia is annak megőrzéséért harcol — amije van. De mi jük is van, amit nem akarnak elveszteni, amit nem akarnak átengedni, még részben sem? Nézzenek oda! Attól félnek, egyre félnek, hogy elveszítik a világ gazdasági uralmát. A demokrácia, lefegyverezés, népek örendelkezése, szabadság, függetlenség, egyenlőség ... ez mind csak ámitás. Az a vád, amivel Roosevelt a tengelyt illeti — hogy világuralomra törekszik —, szerinte tehát nem azt jelenti, hogy a világnak nincsen, vagy ne legyen uralma, hanem egyszerűen azt, hogy az angolszásokat ebben az uralomban senki se helyettesíthesse. Be-fejezésül a Popolo d'Italia cikkírója megállapítja, hogy az angolszás hatalmak önző céljaik eléréséért és érdekeik védelméért most „az alapvető jogokra” hivatkoznak s így szeretnék továbbra is a szegény népekre kényszeríteni uralmi önkényüket.

SS-alakulatok előnyomulása
a keleti fronton

Német hidászok új hidján
áthalad az első tank

Német tüzérség állásba siet
a szovjet elleni harcban

Jacobici Iosif tábornokot nevezték ki a nagyvezérkar főnökévé

Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lap közli Antonescu tábornagy államvezető dekrétumait, amelyek szerint a nemzetvédelmi miniszteri tárcát ideiglenesen Antonescu tábornagy vette át és távollé-

tében Pantazi C. államtitkárt bizta meg a minisztérium vezetésével, Jacobici Iosif tábornokot pedig a nagyvezérkar főnökévé nevezte ki.

Viharos tapssal jutalmazta az egyiptomi szenátus Ramadan pasa angolellenes kijelentéseit

Isztambulból jelenti a Német Távirati Iroda: Ramadan pasa, az egyiptomi nemzeti bank elnöke szenátusi felszólalásában az egyiptomi aranykészlet bizonyos mennyiségeinek Angliába való szállításával kapcsolatosan Nagybritannia egyiptomi politikáját bírálta és többek között ezeket mondotta:

„Elérkezett az ideje, hogy kinyissuk az egyiptomi nép szemét, hadd lássa, mily rabszolgaságban tartja őt annak a „kegyes barát” atyai gondoskodása, mely a szövetséges Anglia”.

Ramadan pasa kijelentéseit a szenátus minden tagja viharos tapssal fogadta. (Rador)

Bulgária külügyi helyzete kielégítő, — mondotta Filoff miniszterelnök

Szófiából jelenti a Stefani iroda: Filoff bolgár miniszterelnök nyilatkozott az időszeri politikai kérdésekről és kijelentette, hogy Bulgária külügyi helyzete kielégítő.

— Külpolitikánk, mely révén Bulgária egységesítése után a tengelyhatalmakhoz csatlakoztunk, biztosítja az ország fejlődését a nemzeti élet minden vonalán, — mondotta a bolgár kormányelnök. — A

tengely győzelme, több mint bizonyos. A tengelyhatalmak sikere lehetővé tette a bolgár nép egyesülésének megvalósulását s ez Bulgária politikai és kulturális erejének alapja. Ezért a bolgár nép a tengelyhatalmak üdvös munkáját saját művének is tekinti. Bulgária viszonyát a tengelyhatalmakhoz ez a bizonyosság határozza meg. (Rador).

Megalakult az új iráni kormány

A volt sah összes javait elkobozta az új kabinet

Stockholmból jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda ismerteti a Reuter brit hírgyűjtőnek teheráni jelentését, mely szerint Irán új uralkodója, Mohamed Riza Pahlavi sah palotájába hívta a külföldi diplomáciai képviselőket, akikkel közli majd, hogy

Anglia és a Szovjetunió jóváhagyta trónralépését.

A Rador isztambuli jelentése ismerteti az új iráni kormány következő összetételét. Miniszterelnök: Furuhi. Igazságügyminiszter: Ahi. Ipar és bányaiügyi miniszter: Hekmata. A többi tárca betöltői a következők: Külügy: Szobeili. Közegészségügy: Merat. Közlekedésügy: Szadzadi. Közgazdaság és kereske-

delem: Golaszján. Hadügy: Ahmed Nahadzsan tábornok. Belügy: Dzsanzani tábornok. Pénzügy: Naficy. Közoktatásügy: Szadigh. Posta: Szayah. Földművelésügy: Hakini.

Az új kormány parlamenti bemutatkozása alkalmából ismertették a kormány programját, majd felolvasták a volt sah összes javainak elkobzásáról szóló hivatalos okmányt.

A Rador iroda stockholmi értesülése beszámol még arról is, hogy az iráni parlament ezentúl naponta tart nemhivatalos üléseket. Hivatalos ülés hetenként csak egyszer lesz.

Némasággal tüntet Izland népe az angolok és amerikaiak ellen

Buenos Airesből jelenti a Rador: Driscoll Josef amerikai újságíró a „Nacion” című újságban azt írja, hogy Izlandon a lakosság legnagyobb része németbarát. A lakosság nem áll szóba az angolokkal és amerikaiakkal és némasággal tüntet ellenük. Az utcákon „Heil Hitler” kiáltások hallatszanak, a brit nagykövet-

ség épületének falára pedig horogkeresztet festettek. Ez a magatartás — írja Driscoll — megnyilvánul a magasrangú tisztviselők körében is. A németbarát magatartást az Izland és Németország közötti szoros kulturális kapcsolatok magyarázzák.

Semmiféle olasz bizottság nem utazik az Északamerikai Egyesült Államokba

Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: A „New York Post” ama hírét, mely szerint az olasz kormány bizottságot küldene Amerikába és ez a bizottság már utban is lenne az Egyesült Államok felé, hivatalos olasz körökben hazug állításnak minősítették, melynek célzata nyilvánvaló. Az a feltevés, hogy az olasz

kormány a jelenlegi körülmények között különleges bizottságot küldhetne az Egyesült Államokba, egyszerűen nevetséges. Az olasz közvéleménynek nincs is szüksége formális állásfoglalásra egy ily alávaló híreszteléssel szemben, melyet csak azért találtak ki, hogy Olaszország presztizsét csorbítsák. (Rador).

Őfelsége I. Mihai király és Hitler kancellár táviratváltása

Bucurestiből jelenti a Rador: Őfelsége I. Mihai király Schobert német tábornok hősi halála alkalmából megleghangu táviratot intézett Hitler birodalmi vezér és kancellárhoz. Hitler az uralkodó részvétnyilatkozatára küldött válaszában köszönetét fejezte ki azért a megértésért és nagyrabecsülésért, melyben Románia a hős német tábornokot részesítette.

Módosítás a német-francia demarkációs vonalon

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség: A német-francia demarkációs vonal módosítására vonatkozó megegyezés értelmében Arcelle, Chevrier, Eloise és Vulbels községek — Heute-Savoie tartományban — a megnemzárt francia területekhez csatoltattak. (Rador).

Megérkezett Moszkvába az angol és amerikai tárgyaló bizottság

Amszterdamból jelenti a Rador-Iroda: Az NTI közli a Reuter ügynökség hírét, amely szerint az angol és északamerikai kiküldöttek, amelyek résztvesznek a moszkvai értekezleten, megérkeztek a szovjet fővárosba.

A bolgár kolostorokban baromfi-farmokat létesítenek

A bolgár földművelésügyi minisztérium rendelete értelmében a bolgár kolostorokban, amelyeknek száma meghaladja a háromszázat, 1942. év végéig baromfi-farmot kell létesíteni. Hasonló rendellel az összes bolgár malmokat is fokozott baromfi-tenyésztésre kötelezték.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
a nagyfilmek színháza

Holnap egy kivételes filmbemutató!

New-Yorkban 9 hónapig, Londonban 6 hónapig, Bucurestiben 3 hónapig és Budapestben 2 hónapig játszották egyfolytában zsúfolt házak mellett, az amerikai filmgártás 1940-41 évi szenzációs zenés-táncos filmvígjátékát a

Szélvészkiasszony!

A lőszerepekben:

**GINGER ROGERS
JAMES STEWART**

Ma utoljára

5, 7, 15 és 9:30-kor

Amikor őfelsége szerel

Jenny Jugo, Gustav Fröhlich

Műsoron kívül a legújabb O. N. C. háborus híradó
Odessza felé, 7 sz. román híradó

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brațianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8, Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre
900.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyár-
sáknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres
előfizetési díj kétszerese.

Kátrányos kerítés

Csömbör Benedek csendesen szemégette, amint szomszédja fekete kátránnyal festette be háza udvarának léckerítését. A teredélyes ecsetet bele-belemártotta a vadórben levő folyékony kátrányba és a csepögő folyadékot rákenste a lécekre, amelyeknek enyhe csontszinü nyurga teste egyszerre olyan fekete lett, mint a legsötétebb kőszén. Csömbör Benedek elmélázva nézte a szomszéd munkáját és aztán egyszerre hangos hahotára fakadt.

A szomszéd abbahagyta a pamacsolást és csodálkozva meredt Csömbörre.

— Miért kacag, Csömbör uram? — kérdezte.

— Hát csak majd, hogy eszembe jutott, milyen szépen néznek majd ki azok a részeg emberek, akik ma éjszaka erre felé tántorognak hazafelé és közben neki-nekidülnek ennek a frissen kátrányozott kerítésnek.

Jókat mulattak a leendő részeg emberek majdani megjárásán. Aztán elváltak. Csömbör Benedek dolgára ment, a szomszéd pedig még szorgalmasabban kente a fekete kátrányt a léckerítésre. Mindkettő azonban egész napon át megőrizte azt a derüt, amelyet benne ez a reggeli beszélgetés keltett.

Csömbör Benedek délutáni sétájára indult. A kapu előtt észrevette a Dani kandur, amint két másik hozzája hasonló fiatalú macskával játszadozott. A három cica vigan kergetőzött, fogsóskázott. Öröm volt devajkodásukat, fickándozásukat figyelni. Csömbör Benedek nagy állapotbarát és élvezettel nézte a három fiatal macska játszadozását. Miként más-
kor, most is nyugodtan neki támaszkodott a szomszéd léckerítéséhez, mert hát így kényelmesebb az állás. Gyönyörködött Dani és a két vendégmacska olimpiai futkározásában. Ki tudja, meddig tartott volna Csömbör Benedeknek ez az ártatlan mulatozása, ha véletlenül a toronyóra nem üti a hatót. Csömbör Benedeknek ekkor hirtelen észbe jutott, hogy a városba kell mennie barátai beszélgetésre.

Szép világos, majdnem fehér, térden alól érő kabátja remekül feszült rajta. Peckesen lépkedett. Mindenki megnézte, észrevette. Nem csodálkozott ezen, mert Csömbör Benedek még helyrelegény, aki rendszeren elegánsan jár. Meg volt róla győződve, hogy a bámészkodás most is eme tulajdonságainak szól.

— Zebradivat, — hallotta többször is a sutto-
gást a mögötte járó emberek ajkáról.

Végre benyitott Csömbör Benedek törzsvendég-
lőjébe, ahol estefelé vacsora előtt társasága körébe rendszeren megiszik néhány pohár bort. A pincér udvariasan lesegítette róla felöltőjét és azt „Huh“ kiáltás mellett a fogásra akasztotta. Csömbör Benedek éppen megmarkolta a szék támláját és leülésre készült, amikor pillantása a kabát hátára tévedt. Egyszerre megértette, hogy miért suttogtak az emberek zebradivatról. A kabát hátán szép párhuzamosan húzódtak egymás mellett a fehérszürke és fekete vonalak, akár a zebra hátán. Villámként cikázott keresztül az agyán, hogy ez akkor keletkezett, amikor a macskajáték fölötti élvezetében odatámaszkodott a szomszéd frissen kátrányozott léckerítéséhez.

Nem szólt semmit, de a fogason úgy igazította el a kabátot, hogy annak hátsó része ne lássék. Kedvetlenül beszélgetett és iddögált. Amikor aztán hazament, bárha az este hives volt, mégse vette fel kabátját, hanem összehajtogatva karján vitte azt, fiatalemberesen.

Igy járta meg Csömbör Benedek a kátrányozott kerítéssel. Nem nevetett már, amikor arra gondolt, hogy reggel milyen jól mulatott, hogy esetleg részeg emberek támaszkodhatnak a kerítéshez. Lám, ő maga szíjóján volt és mégis megtörtént vele. De a dologgal nem dicsekedett el sem a szomszédnak, se másnak. Másnap reggel nem szólt senkinek, begyömösölte a zebra kabátot az irattáskába és titokban elvitte a tisztító intézetbe.

Kóró Pál

A zsiráfnyaku mozdonytól a villámvonatig

Kedves szalon, kényelmes fotój és néhány régies kötésű könyv.

Találomra kézbe vesszük az egyiket: régi acél-metszetek. Városok, tájak, különlegességek egész sora finomművi szép metszetekben és a képek közt egy-egy lapnyi szöveg.

Különös, kedves hangulat árad ebből a sok acél-metszetből és megfogja a lelket. Megfogja és elviszi azokba az időkbe, amikor még ujak voltak ezek a metszetek és divat volt a sokféle furcsa viselet, amelyet itt-ott egy-egy képen látni lehet.

Különös, kedves hangulat például itt ez a kép a régi régi mozdonyról, sokáig elnézegetjük. Felirata szerint egy világvárosi nagy pályaudvart ábrázol. Pályaudvari kijáratféle, egy csomó sín, jobbra-balra fegyveres őr, középen pedig a mozdony. Az a régi mozdony olyan igen kedves. Valami hordó, kerekekre illesztve, a hordóból pedig irgalmatlan hosszú zsiráfnyak meredez az égnek és füstöl: a kémény. Hátul az alkotmányon lépcső, azon áll a mozdonyvezető és erről, a sínek között cilinderes ur jelez és integet kis zászlóval. . . Olyan hangulatos mindez, a finomművi metszet, a csöndesen pőfékelő zsiráfnyaku mozdony és a zászlóval integető cilinderes vasutas. Felidézi egyszerűen az emlékeket abból az időből, amikor minálunk is megindult a „gőzparipa“. . . Amikor itt is megjelentek az emberek nagy csodálkozására a hosszunvaku kerekeshordók (hiszen tényleg, van mit csodálkozni rajtuk!) és azután vittek, vontattak kocsiakat amélkül, hogy ló kellett volna hozzá! A mozdony-hordók, amelyek akkoriban nagy becsben álltak és külön-külön nevik volt, akár a hajóknak! Felidézi a régi kép a sok-sok anekdotát is, amely vasutkörökben sokáig tartotta magát azokból az időkől. Sokáig nevetek rajta, hogy az első masinisztaikat utóbb „esernyős mozdonyvezetőknék“ nevezték, mert hát azon a lépcsőszerű állványon „igazították“ a gőzöst és maguknak kellett úgy-ahogy az idők viszontagságai ellen védekezniök. Tető, fedél nélkül maradtak,

kitéve szélnek, viharak, léghuzatnak és valamennyi fülszaglásban szenvedt. Amikor pedig megeredt az eső, a masiniszta — legalább is így szól róla a régi anekdota — szépen kifeszítette ott a hordó tetején az esernyőjét és úgy vezette a vonatot. . . Beszéltek az első öngyilkosjelöltről is, aki a mozdony kerekei által akarta kivégeztetni magát. Odafékküdt a sínekre, a hatalmas termetű régi masiniszta pedig megállította a vonatot, odalépett az életunthoz s teljes erővel „képen teremtette“ szörnyű szemrehányások között; hogy biztosan ki akarta siklatni az egész vonatot. Az öngyilkos pedig dagadt képpel menekült, vajgatva.

Kedves hangulatos, régi emlékeket varázsol elénk a finomművi régi metszet és aztán olvasni kezdjük a hozzávaló szöveget is. Az ipar a technika, a gépuralom dithrambusa az a szöveg. Ezen túl már — irták valamikor — egyre hatalmasabb lesz a gép uralma, birodalma. A lovak, a báró, a gróf meg a herceg a sutba dobják a régi cifra cimereiket és a régi lovagvárnak kisértétét a termelő gépek katógása váltja fel. A mindenható gép hozza meg a jólétet, kényelmet, haladást, mindenki megelégedett lesz. . .

Ilyeneket és ehhez még hasonlóka irtak a finom, hangulatos metszet alá és most már kíváncsian nézzük meg a régikötésű könyv címlapját is. Meyer Universuma, német nyelven, kiadták Hildburghausenben, Amszterdamban és Philadelphiában, 1841-ben. . . Kerek száz esztendeje! Kerek száz esztendővel ezelőtt a zsiráfnyaku kerekeshordótól kiindulva a gép mindenhatóságát hirdették.

Száz év pergett le azóta. Száz év óta egyre berregnek és kattognak a gépek, az ipar és a technika halatlan arányban fejlődött. A primitív zsiráfnyaku hordóból mozdonyóriás vált, aztán villanymozdony, villámvonat jött. És készült atöbbi, a sokféle gép, a repülő, a rádió. . .

(Sch. B.)

— Clodius dr. tárgyalásai kedvező mederben haladnak. Berlinből jelenti a Rador: Hivatatosan közlik, hogy az angol körökből származó híreket, amelyek szerint Clodius dr. ankarai tárgyalásai nehézségekbe ütköznek, illetékes német körök derüs iróniával fogadták, mert ezek a tárgyalások, az angolok kívánsága ellenére, kedvező mederben folynak és azok semmiféle nehézségbe nem ütköznek.

— Boris bolgár király résztvett a bolgár hadsereg hadgyakorlatain. Szófiából jelenti a Rador: Boris bolgár király résztvett a bolgár hadsereg befejező hadgyakorlatain és utána szemlélet tartott a bolgár hadsereg több egysége felett.

— Furcsa kitiintetések. Afrikában, a kongóvidéki néger törzseknél furcsa kitiintetések vannak divatban. A bugula-törzs harcosának legnagyasabb kitiintetése az emberi koponyából készített „bura“ ivócsésze. Ezt a kitiintetést csak az a harcos kaphatja, aki legalább tizenkét ellenséges törzsből megölt. A „másodrendű“ kitiintetést már nem olyan értékes, de még mindig nagy becsben tartott, mert viselője a homlokán viseli hatalmas forradás alakjában. Ezt a kitiintetést maga a „törzsfőnök“ süti a kitiintetett homlokára s a jel keresztbefektetett nyilvesszót és dardát ábrázol. A zulukaffereknél a kitiintetett egyént megkorbácsolják azután átfurják az orrát, fülét és d'sztárgyakat akasztanak bele. Aki jajszó nélkül türi a torturát, fegyvereket kap kitiintetésképpen. Az asszonyi éredek jutalmazása és kitiintetése zsinóru fűzőtt kagylókkal történik.

— Pápen német nagykövet Szófiába érkezett. Szófiából jelenti a Rador, hogy Pápen ankarai német nagykövet hétfőn este Szófiába érkezett. Pápen nagykövet rövid szófiai tartózkodás után folytatja útját Ankara felé.

— Spenót — a hajhullás ellenszere. A „G“ vitamin, mely a spenótban, de amellet a tejben is megtalálható, fontos szerepet játszik az ember szervezetében. Amelyik szervezetben hiányzik, az visszamarad a növekedésben s ilyen esetben korán felépnek az öregség tünetei. Egyik ilyen tünet az, hogy erős hajhullási folyamat indul meg, amely azonban rendszeres spenót-kurával megállítható. Eszerint a hajhullás legjobb ellenszere — a spenót.

— Orvosi hír. Dr. Baruch Félix (medic evreu) prvoisi laboratóriumát újból megnyitotta. Timișoara I., Piata Luther 1. Telefon 19—15.

— Törhetetlen üveg az autobuszban. Az Isztambuli városi tanács elhatározta, hogy a jövőben a városi tulajdonban lévő közlekedési járműveket törhetetlen üvegekkel szerelik fel. Törhetetlen szélvédő üvegek és törhetetlen ablaküvegek kerülnek az összes autobuszokra, villamosokra és minden közuti járművekre, amelynek tulajdonosa Isztambuli városa.

A Duna-bizottság befejezte tanácskozásait. Berlinből jelenti a Rador: A Duna-bizottság, amely Bécsben tartotta ülését, befejezte tanácskozásait. A héten befejezi munkásságát a dunai városok problémájával foglalkozó albizottság is.

— A világ legöregebb állata. A kínai Wangpoo-folyóban kifogtak egy teknősbékát, melynek páncéljában az 1580-as esztendőt találták bevéssze egy feliraton. Az évszámot egy Pong nevű buddhista pap véste be annakidején, természetesen az indus évszámítás szerint, aztán újból visszaeresztette az állatot a vízbe. Ha ez a hír valóban bizonyul, akkor a Wangpoo teknőce a legöregebb állat, amelyet ismerünk. Ugyan beszélnek ezersztendős krokodilokról, de valójában nincs száz évnél idősebb krokodil. Az öregség rekordját eddig teknősbékák tartották s a fogságban levő teknősbékák Matuzsálemje a londoni állatkert óriásteknőce volt eddig. Ezt a példányt az indiai óceán egy szigetjén fogták. Páncéljában az 1737-es évszám volt bevéssze, de már akkor is teljesen kifejezett példánynak kellett lennie, úgyhogy joggal becsülték a korát legalább háromszáz esztendőre. A mostani kínai teknőce viszont csaknem négyszáz éves, tehát messze veri a londoninak a rekordját.

— Rend és nyugalom van Bulgáriában. Berlinből jelenti a Rador: Bulgáriában mindenütt rend és nyugalom van. Az ostromállapot kihirdetését szükséges intézkedésnek tekintik és nem jelenti azt, hogy Bulgáriában zavargások lettek volna.

— Alkoholisták állatok. A szeszitalok élvezetének káros szenvedélye nemcsak az embereknek mutatható ki, hanem az állatoknál is. A bécsi állatlélektani kutató intézetben lovakon, kutyákon és majmokon végzett megfigyelések alapján belgazolást nyert, hogy egyes állatok nagyon is kedvelik a bufelejtő italokat. A lovak három-négyszeri kísérlet után már nemcsak a borosvizet, hanem a tiszta bort is „jóízűen“ itták, a kutyák a borba mártott kenyéret vagy alkohollal átitatott zsemlyét szívesebben fogyasztották, mint a húst és mámoros állapotukban szinte verekedtek az újabb adagokért. No és az a majmok! Nincs a világon olyan szeszital, amit a majmok szenvedélyel ne fogyasztának, ha egyszer rákaptak az izére. Borneóban járt vadászok beszéltek, hogy az őserdők közelében lakó benszültöttek képtelenek eldugni vagy megvédeni pálmaborukat majmok elől. Éjjelenként belopóznak a fávakba, kunyhókba és megdézsmálják a pálmaboros korsókat. Gyakran előfordul, hogy egészlerészegednek. Ilyenkor a benszültöttek összefogják őket és vadkereskedőknek eladják. A majmok tehát nemcsak kedvelik a szeszitalokat, hanem szenvedélyes alkoholisták is, amint ezt a bécsi állatintézet is igazolja.

Beszökött az ős

Valóban beszökött, mert jövetelét előzetesen nem is vettük észre és nem is beszéltünk róla. Csak egyszerre észrevettük, hogy itt van. Beszökött. Erre is a naptár figyelmeztetett minket, amikor megnéztük és megállapítottuk, hogy szeptember huszonegyediké elmúlt. És akkor csudálkozva felkiáltottunk, hogy megjött az ős. Észrevétlenül surrant közénk. Csodálatos dolog, hogy ebben az esztendőben nem volt tavasz, nem volt nyár, de ős van. Legyen is, maradjon is. Maradjon olyan észrevétlenül, mint ahogyan jött. Maradjon itt szelid napsugaras mosolyával, nappali langyosságával, kitartással, enyhességgel. Ha már beszökött hozzánk, legyen időzése tartós és legyen benne annyi erő, hogy tartóztassa fel majd a közelgő telet addig, amíg az olyan későn érkezik, hogy ereje meggyengül és így élete sem lehet már hosszú.

— Román lapszerkesztő halála. A sibiui köz-kórházban rövid szenvedés után elhunyt Nicolae Bratu újságíró, a „Foaia Poporului” című lap több mint három évtizeden át volt kiadója és szerkesztője.

— A Mossótzty-telepi római katolikus egyházközség közgyűlése. Tekintettel arra, hogy a Mossótzty-telepi római katolikus egyházközség szeptember 7-én megtartott közgyűlését szabálytalannak minősítették, az új közgyűlés időpontjául október 5-ikét tűzték ki. A közgyűlés délután négy órakor lesz.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrém, esteli és nappali használatra. 1 tévely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZER-TÁR, ARAD.

— Milyen színű a földgolyó? Azóta, hogy a Finsler üstököséről pontos csillagászati adatok kerültek nyilvánosságra és egész Európa figyelme az égi titok felé fordult, ismét előtérbe került az eddig eldöntetlen kérdés is: hogy vajjon milyen színe van a földgolyónak a világűrben? Ha feltételezzük, hogy más bolygók is laknak élőlények, vajjon milyen színben látnák ők földünket az ég csillagai között ragyogni? A csillagászok már rég vitákoznak a kérdés felett de mindezekig eltérők voltak a vélemények. Egyesek azt állítják, hogy halvány rózsaszínből ragyog földünk a mindenségben, mások mellett kardoskodnak, hogy kék színben, de vannak sokan, akik a zöld szín mellett törnek lándzsát. Herzmann hága professzor szerint legvalószínűbb, hogy földünk sárgás-zöld fényű, mert az anyagok összetétele alapján a kisugárzás eddigi ismeretétől ezt látszanak igazolni.

— Radna új polgármestere. Dabu Iosif, Radna eddigi polgármestere lemondott állásáról. Helyébe az aradmegyei prefektus Anghelini Gheorghet bízta meg a radnai polgármesteri teendők végzésével. Az új polgármester kinevezése Radnan jó benyomást keltett.

— Elegendő tűzifa van télire Aradon. Arad téli tűzifaszükséglete, illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, biztosítva van. Az elmúlt hetekben naponta többszáz vagon tűzifa érkezett a városba és ez a mennyiség elegendő lesz tavaszig.

— Sibiuban kiskoru tolvajokat tartóztattak le. Sibiui jelentés szerint az ottani rendőrség letartóztatta Gousch Liberth és Zweier Kurt sibiui suhancokat, akik már több ízben követtek el bűncselekményt. Traian Heljiu rendőrkommisszár rövid nyomozás után lefűllete a kiskoru tolvajokat.

— Száz fokos hőséget is kibír az emberi szervezet. Két japán tudós különös módon bizonyította be az emberi szervezet ellenálló képességéről vallott állításait. Elektromos árammal fűtött légkamrába zárták magukat és életük kockázatásával tíz percig tartózkodtak a fokozatosan 100 Celsius fokig hevített kamrában, hogy saját magukon végezzék el a tudományos kísérletet. A vakmerő kísérlet befejezése után elmondták, hogy hetven foknál már kínzó fájdalmat éreztek végtagjaikon és tüdejükben, 80 foknál enyhültek a fájdalmak, 100 foknál pedig egész különös képzetek lepték meg mindkettőjüket. Látó és halló idegzetük teljesen felmondta a szolgálatot és az volt az érzésük, mintha fagyasztó jégkamrába zárták volna magukat. Szívverésük fokozatosan elgyengült és a tizedik percben elvesztették eszméletüket. Mikor a szabadban magukhoz tértek, kínzó szomjúságról panaszkodtak, s ennek ellenére képtelenek voltak egy korty vizet is lenyelni. Minthogy észleleteiket külön-külön és mégis egybehangzóan mondták el, beigazolódt, hogy az emberi szervezet akként védekezett a retentó forróság ellen, hogy az agy képzeteivel a hideg képzetet rögzítette az idegekbe.

— Egy cigányt gyanúsítanak az ineuu hármass gyilkosság elkövetésével. Ismeretes az a szörnyű családi dráma, amely az aradmegyei Ineu közösségben történt, ahol éjszaka meggyilkolták Radusan Sofia asszonyt és két leánykáját. A gyermekek néhány napig a kórházban haldokoltak az elszennvedett késszurások következtében és tegnap a második gyermek, a 11 éves leánya is meghalt. A csendőrség a tömeggyilkossággal egy környékbeli cigányt gyanúsít, aki már több évig ült gyilkosságért. Kihallgatása folyamatban van.

A Romániai Magyar Népközösség hivatalos közleményei

A Romániai Magyar Népközösség sibiui és sibiui megyei tagozatának pontos címe a következő: Sibiui, Piata Regele Ferdinand 18.

— Német gazdasági bizottság érkezett a bolgár fővárosba. Szófiából jelenti a Rador: Landwehr dr. birodalmi gazdaságügyminisztériumi osztályfőnök vezetésével német gazdasági bizottság érkezett Szófiába.

— Ujabb heves földrengés Törökországban. Törökországban hétfőn hajnalban újabb heves földrengést észleltek. Több városban rendkívül erős földrengések voltak. Ugy hiszik, hogy a földrengés központja Ankarától kétszáz kilométernyire volt.

— Száztízennégy éves korában új fogai nőttek. Egy száztízennégy éves kolumbiai asszonynak (Délamerika), aki száztíz éves korában utolsó fogát is elvesztette, most minden foga újra nőtt. A szokatlan eset érthető érdeklődést keltett orvoskörökben.

— Vízvezetékberendezést loptak. Galatiból jelentik, hogy Serbu Remi helybeli lakos otthonából ismeretlen tettesek ellopták a vízvezetékberendezést. A tolvajok után nyomoz a rendőrség.

ARADON

a
DÉLI HIRLAP

részére hirdetéseket és előfizetéseket felvesz a

RUDOLF MOSSE hirdetőiroda, Arad,
Strada Eminescu 8 Telefon 17-11
A reggel 10 óráig teladott hirdetések a másnap reggeli lapban megjelennek.

Mozi

Aradon szerdán a mozik műsora a következő:
Corso: A vörös bestiák (német film). Forum: Öfensége szeret (német film).

Tekesport

Az aradi városbajnokság harmadik fordulójának legjelentősebb mérkőzése a Tricolor—Prietenii rangadó volt, melyet a Tricolor nyert meg és így behozta két ponti hátrányát. A legjobb eredményt ismét a Rapid ért el. Egyébként az egész vonalon gyenge eredmények jellemzik a harmadik forduló, melynek eredményei a következők:

Tricolor—Prietenii 192:169. — Gyenge kezdéssel, végig vezetett a Tricolor és biztosan nyert. A Tricolor 45, 42, 52 és 53-as, a Prietenii pedig 34, 43, 57, 35-ös részeredményeket játszott. Biró: Nicoara.

Rapid—Fortuna 220:189. — A Rapid újraszervezett csapata 44, 61, 52, 63-as menetek után mindjobban elhúzott és biztosan győzött a 44, 56, 45 és 44-es részleteket játszó Fortuna ellen. Biró: Colonic.

Metallurgist—Gutenberg 171:169. — A fej-fej melletti küzdelmet a vasasok nyerték meg 4, 38, 34, 58-as menetek után, a rapszódikusan játszó nyomdászok ellen, kik 50, 44, 25, 50-es részeredményeket ért el. Biró: Terbancea.

Infratirea—Transilvania 170:133. A javulás útjára tért Infratirea 54, 26, 45, 45-ös menetek után értékes győzelmet aratott a 45, 26, 36, 26-os meneteket játszó Transilvania ellen. Biró: Terbancea.

A harmadik forduló után a bajnokság állása a következő:

1. Prietenii	11	9	—	2	2087	18
2. Tricolor	11	9	—	2	2048	18
3. Crisana	10	7	—	3	1865	14
4. Gutenberg	12	6	—	6	2001	12
5. Rapid	12	5	—	7	2080	10
6. Transilvania	12	5	—	7	2000	10
7. Fortuna	12	4	—	8	2049	8
8. Metallurgist	11	3	—	8	1796	6
9. Infratirea	12	2	—	10	1761	4

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64

Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor

Ma ünnepi bemutatója minden idők legnagyobb német filmjének:

Vörös bestiák

A főszerepekben:

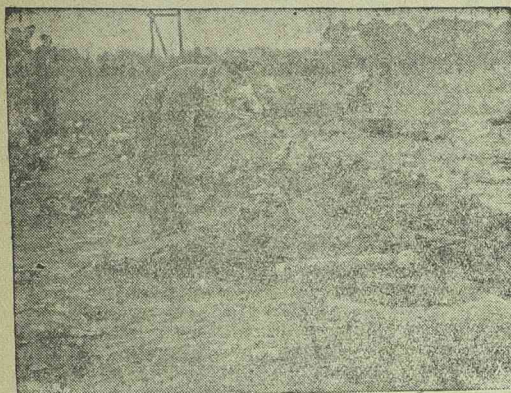
Camilla Horn
Werner Hinz
Theodor Loos

Az ifiuságnak engedélve!

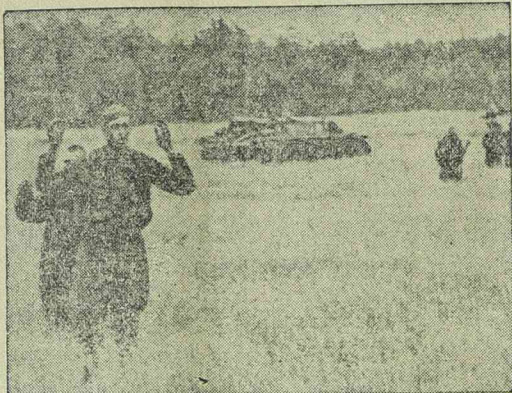
A cári Oroszország bukása és a vörös bestiák uralomra jutása. Vér és borzalom, terror és kínzások. A vörös bestiák rablásainak és gyilkosságainak borzalmas sorozata. A bolsevista bandák terrorcselekményei és fosztogatásai. Husz év minden borzalma, miként lesz egy békét szerető nép átváltoztatva gyilkos bestiává. A Sebastopol-cirkáló parancsnokának tragédiája, leányának hősiessége. Az orosz arisztokrácia és polgárság kipusztulása.

A tolongás elkerülése végett mindenki igyekezzen jegyét elővételben megvásárolni d. e. 11—1-ig
Le újabb UFA-journal

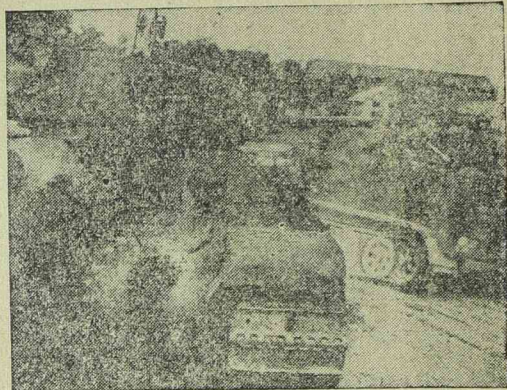
Legújabb UFA-journal

Lelőtt szovjet bombavető repülőgép roncsai

Meghúsult szovjet orvítamadás után a vörös katonák megadják magukat

Tönkrelőtt szovjet páncélkocsik szegélyezik a német csapatok utját

SPORTTESEMÉNYEK

Basarabia-Kupa eredmények

Tegnap nem tudtuk valamennyi Basarabia-Kupa eredményt közölni, amit most pótolunk: T-Severin: CFR—Sportul Muncitoresc 12:0. Craiova: FC Craiova—Cerna 6:1. Dunarea—Oltenia 3:2. Simeria: CFR—UM Cugir 1:1. Lupeni: Lonea—Minerul 1:0. Sibiu: Universitatea—Vitrometan 3:1. Turda: Victoria Cimentu—Industria Sarmei 4:1. Uioara: Solvay—Ariesul 3:0. Tohan: Malaxa—ACFR Braşov 4:1. Moreni: Astra—Concordia 3:1.

A fővárosi Carmen az utolsó pillanatban lemondta a Venus elleni mérkőzését, valószínűleg azért, hogy ezzel tiúntessen a szövetség ama határozata ellen,

amiért Simatocot és Marian nem igazolták le számukra. A fővárosi sportközvéleményt képviselő napilapok és a szakajtó felháborodással kommentálják az ügyet és követelik, hogy a szövetség példás büntetésben részesítse a sportszerűtlenül viselkedő cégesapatot.

AZ I. CSOPORT VASÁRNAPI MÜSORA

Résitan: UDR—Chinezul—CAMT.

Timisoaran: Politechnica CFR, Ripensia—SSMR, Electrica—Vulturii.

A sport forgószinpadáról letúnt nagyságok

A berlini „Reichssportblatt” több számában foglalkozik a sport forgószinpadáról letúnt nagyságok további életfolyásáról. Természetesen csak hivatásos sportolókról van szó, akik „a dicsőség aranyát az üzlet pénzére váltották fel”.

JACK DEMPSEY A CIRKUSZI KIKIÁLTO

Az amerikai újságok fényképeket közölnek, amelyek az egykori „Men-Killer”-t a Virginia-állambeli Portsmouth egyik cirkuszának a bejáratánál ábrázolja Dempseyt, aki éppen reklámat tologat és az ácsorogva bámeszködő népségnek jegyeket kínál. Így tűnik le egy csillag. Ennek a sikerdus világba jöknak a szomorú letűnése újabb adat ama megállapítás számára, hogy lehet az életben sok szerencséje valakinek anélkül, hogy valójában szerencsés is legyen. És Dempseynek a fiatalabb éveiben szinte haljóslatuan sok szerencséje volt, vagyona milliókra rugott, de ezek a milliók csakhamar szétfoszlottak. Egyeseknek a szerencse nehezebben elviselhető, mint a szerencsétlenség és Dempsey a szerencse eme szerencsétlen kegyeltjei közé tartozott. Amikor a dicsősége halványodni kezdett, mindenféleképpen kísérletezett. Először autókerekeskedő volt, azután a Madison Square Garden-nal szemben egy fényes éttermet nyitott, de ez is csak félévig tartott. Később mint vállalkozó igyekezett a régi dicsőséget visszahódítani, de csak futószalagon járó esődők tömegét érte el. Működött már mint ringbíró és menedzser, most pedig segédalkalmazott egy vásári cirkuszban. Dempsey sorsa egy keserű intelem azoknak a hivatásos sportolóknak, akik a szerencséjükre csak akkor figyelnek fel, amikor az már visszahozhatatlanul eltűnt.

JONNHY WEISSMÜLLER EGY KIS EGYESÜLET USZOMESTERE

Kaliforniában, ahol néhány dollár borralvót keres. A filmek népszerű „Tarzanja” néhány év előtt még egy

csodálatos tehetségű uszó volt, aki úgy uszta a csúcseredményeket, ahogy akarta. Neve dicsőségben uszott, aminek következtében a haszonéhes keselyű természetű vállalkozók is felfigyeltek reá. Weissmüller csakhamar a kezükbe esett és testétől-lelkétől eladta magát nekik. A jupiter-lámpák fényébe állították, de munkájának eredménye a menedzserének zselébe vándorolt. Egy hatalmas, szállítható akváriumban mutogatták és nagy áruházakban, valamint népszórakoztató helyeken bemutatott uszásokot rendeztek vele. Weissmüller felmorzsolódott ebben a pénzszerző hajszában, csakhogy amilyen mértékben ő tönkrement, ugyanolyan mértékben növekedett menedzserének a bankszámlája.

AZ OLIMPIA-GYŐZTES OWENS TÁNYÉRMOSOGATÓ

Hasonló a sorsa a legutóbbi Olimpia csodafutójának, Jessie Owens-nek is. Alighogy az olimpiai versenyek után visszatrét hazájába az Egyesült Államokba, ezek az ismert emberkereskedők már őt is karmaikba kerítették. Jessie csodálatos futó volt, de az üzlethez semmi érzéke sem volt. Olyan szerződést kötött, amely arra kötelezte, hogy versenylovakkal és agarakkal fusson versenyt, természetesen mindez néhez dollárokbá ment. A dollárokat azonban főleg a menedzsere zselelte be és hat hónap múlva — Owens lábai felmondták a szolgálatot. A világ leggyorsabb emberének nagyszerűen kidolgozott lábai az esztelen tuleröltéstől elveszítették erejüket. Még egyszer megjelent Owens fényképe a világsajtóban, de ez már mint egy amerikai szálloda tányérmosogatóját mutatta be a pár év előtti világnagyságot.

Igy fejezik be ők a sport forgószinpadának egykori nagyságai, akik a dicsőséget és a szerencsét aprópénzre váltják fel. A halhatatlanság nem való mindenkinek.

A nagyszerű időt futó Szilágyi és Csaplár mögött Beviacva új olasz csúcseredményt ért el

Milánóban 40.000 főnyi nézősereg előtt került elődöntésre az a meghívásos nemzetközi atlétikai viadal, amelyen több magyar atléta is résztveit. A versenyt nagy labdarugó eseménnyel kapcsolatban rendezték, melyeknek eredménye:

AMBROSIANA—FC MILANO 3:2

Az atlétikai versenyszámok főbb eredményei a következők: 5000 m: 1. Szilágyi 14:35.8, 2. Csaplár 14:36, 3. Beviacva 14:37, új olasz csúcseredmény. A nagyszerű versenyben Beviacva csaknem végig vezetett, de a hajrában előretörve úgy Szilágyi, mint

Csaplár megelőzték az új olasz csúcseredményt futó kicsi, de szivós olaszt. 100 m: 1. Tito 10.8, 2. Csányi 11 mp. Rudugrás: 1. Romeo 400, 2. Zsuffka 390. Gerelyhajítás: 1. Várszegi 67 m (kiváló eredmény), 2. Mateotti 61.32 m. 1000 m: 1. Lantzi 2:26.5, új olasz csúcseredmény, 2. Derescenzi 2:28.

A Tschammer-kupa elődöntőinek eredményei

Németországban lejátszották a Tschammer-kupa elődöntőit. Az egyetlen meglepetés az Austria háromgólós veresége. Az eredmények: Gelsenkirchen: Schalke 04—FC Austria 4:1 (1:1). Bécs: Admira—Stuttgarter Kickers 5:0 (4:0). Stettin: Dresdener SC—LSV Kamp 4:1 (0:0). Kiel: Holstein Kiel—1. SV Jena 2:1 (2:0).

Rádió

SZERDA, SZEPTEMBER 24

Bucureşti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20 Tarka zene hanglemezekről. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Előadás zenével. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Könyvi zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Hanglemezek. 20.30 Németország órája.

Rovidhullámu román adó: 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Háziasszonyok beszélgetnek. 10.45 Harsányi Gizi előadása. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 Táncczene. 14.30 Hírek. 15.20 Ének. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.55 Előadás. 18.20 Katonaműsor. 19 Hírek. 19.20 Molnár Klára hangversenye. 19.50 Zene. 20.20 Hanglemezek. 20.45 Szabó Zoltán előadása. 21 Pertis Pali cigányzenekarának hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Melles Béla zenekarának hangversenye. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Jazz-trió. 24 Hírek.

Budapest II: nem közvetít műsört.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 25

Bucureşti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Zenekari hangverseny. 19 Művészeti szemle. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rovidhullámu román adó: 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Elbeszélés. 10.45 Előadás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Hanglemezek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Cigányzene. 17.50 Előadás. 18.20 Táncczene. 18.45 Előadás. 19 Hírek. 19.25 Előadás. 19.30 A Bánk-Bán opera előadásának közvetítése. 21.40 Hírek, sport. 23 Idegennyelvű hírek. 23.30 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 26

Bucureşti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Hangverseny. 19.15 Szimfonikus jazz. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rovidhullámu román adó: 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, utána torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 és 10.45 Felolvasások. 12.10 A rádiózenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Zenekari hangverseny. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorahangverseny. 15.40 Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Fuvolahangverseny. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17.25 Hanglemezek. 17.40 Előadás. 18.10 Énekhangverseny. 19 Hírek. 19.20 Előadás. 20 Versek. 20.40 Zenekari hangverseny. 21.10 Színjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Táncczene. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Zene. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört.

KÖZGAZDASÁG

Segítségben részesülnek a rizstermelők

Tanácsadás és ellenőrzés formájában gondoskodnak a rizstermelés fejlesztéséről

Bucurestiből jelenti a Rador: A földművelésügyi minisztérium ebben az esztendőben segítségben részesíti azokat, akik az illetékes mezőgazdasági szervek szakértőinek irányítása mellett rizst termelnek. A minisztérium segélyakciója kiterjed a termelési idő tartamára is, amennyiben tanácsadás és ellenőrzés révén

gondoskodik a rizstermelés minél jobbátételéről. A kedvező időjárás következtében az idevágó tervek végrehajtását már meg is kezdték. Az érdekeltek forduljanak a következő címhez: Serviciul Imbunatatirii funciare, Bucuresti, Bulevardul Regele Alexandru (fost Coltei) No. 27, etaj II.

Reménytelen az argentinai mezőgazdaság helyzete

Az összes kivitel az év első felében még a kétmillió tonnát sem érte el

Az argentinai gabona-kormánybiztosság hivatalos jelentésben ad áttekintést az év első felének gabonakiviteléről. A jelentés szerint az összkivitel, mely az utolsó öt évben elérte az 5,600.000 tonnás évi átlagot, még a két millió tonnát sem érte el, a csökkenés tehát nem kevesebb, mint 3,600.000 tonnát, azaz 64 százalékot tett ki. 1940 első felével szemben a kivitel csökkenése 2 millió tonnára, vagyis 60 százalékra rug. A kivitel összezsugorodása elsősorban a tengerit és lent érintette katasztrófálisan, a búzát csak kevésbé. A búzákivitel csökkenése a múlt év hasonló időszakához képest 42,9, az utolsó öt évi átlaghoz viszonyítva 34,5 százalékos. Tengeriből Argentina 1941 első felében csupán 284 ezer tonnát, az utolsó öt évi átlag 12 százalékát tudta exportálni. A jelentés szer-

int a helyzet javulására sem lehet kilátás. Az év elején Argentina még azt remélte, hogy tengeri kivitelét sikerül emelnie, ez a remény azonban nem teljesedett. A lenkivitel terén az utolsó öt évi átlaghoz viszonyítva a visszaesés megközelíti a 70 százalékot. Április 26-án még a következőz kivihető mennyiségek állottak rendelkezésre: búzából 3,112.000 tonna, tengeriből 8,634.000 tonna, lenből 1,044.000 tonna. Az 1940/41. évi tengeri termés a két millió tonnás bel-földi szükséglet levonásával tehát a maga teljes egészében még raktáron van. Az 1939/40. évi 10,6 millió tonnás tengeritermésből 3,4 millió tonna kivitelre került, 2 millió tonnát a normális belső fogyasztás céljaira fordítottak, 2,8 millió tonnát pedig tüzelőanyagul és hasonló célokra használtak fel. A maradék nagromlott és le kellett írni a készletekből. (MN)

A folyékony szénsav ára. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági minisztérium a folyékony szénsav (anhidrida carbonica) árát kilónként — ab gyár — 27 leiben állapította meg. Minden illeték a vevőt terheli.

Az erdei faszén új ára. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági minisztérium határozata értelmében az erdei faszén (mangal) árát, tízezer kilogramos vagonételben 50 ezer leiben állapította meg.

A VÖRÖS POKOL

Ujor Fedorovics Tobeljov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

33

Odakint már nem hallatszott semmi lépés. Bizonyosága volt az annak, hogy a bizottság két tagja már a szomszédos cellák valamelyikében van.

A szakállas erre az ajtó mellől odasietett a szemközti falhoz, mintha az ajtótól minél messzebb akarna lenni, hogy szavaait ne hallják meg kívül.

Gyorsan ledobta nagy bőrsapkáját az egyik priocsra, majd hosszú bőrkabátját és az ezalatt volt sötétzöld ruháskáját is.

És akkor meglepetve láttuk, hogy a rubáska alatt fehér papi karinget viselt. A vállán stóla volt, amelynek két keresztos vége a karing csipkeszegélyével együtt a nadrágjába volt gyűrve. Kiszabadította azokat, ruháskája belső zsebéből pedig feszületet és lelkesi süveget szedett elő.

Aztán jóval halkabb, de mindenki által tisztán érthető hangon megszólalt:

— Fiaim, kénytelen vagyok kommunistaként komédmenni, mert ez az egyedüli lehetőség, hogy hozzáférjek a börtönökben sanyilódó testvéreinkhez és lelki vigasztalásban részesítem őket. Felebarátaim, keresztények, higgyétek, hogy a kommunisták hiába zárták be templomainkat, szívünkben mégsem üzhették ki a hitet. Gondoljatok arra, hogy a kereszténység első századaiban mennyi üldöztetésben és szenvedésben volt része Krisztus követőinek, akik földalatti barlangokban voltak kénytelenek istentiszteletré és imádságra összegyűlni. Most megint nagy üldözésnek van kitéve szent vallásunk. És miként akkor majdnem kétezer esztendő előtt, most is sokan halnak vértanuhalált hitükért. Ugy ezeket, mint a többi vallásukért szenvedőket Isten a más világon örök üdvösséggel jutalmazza. Maradjon meg hitetek sziklaszilárdnak és ne törjék meg. És miként diadalmasodott a kereszténység az ókori üldöztetés után, akként várokozik reá a diadális diadal a mostani üldözés után is. Mert mondotta az Ur, hogy országok és országok el fognak mulni, de az ő királysága sohasem mulik el. A kommunisták úgy suított ráink, mint a bűnhődés büneinkért, de ha megtel-

lelkünk igaz bűnbánattal, akkor Isten végét veti a büntetésnek.

Intett a kezével, hogy térdepeljünk le. Hangtalanul szót fogadtunk. Egyikünk sem maradt állva.

— Hisztek Istenben? — kérdezte a pap.

— Hiszünk, — feleltük korushan.

— Remélték és hisztek benne?

— Remélünk és bizunk.

— Szeretitek-e? Szeretitek-e Istent annyira, hogy ha kell, meg is tudtok halni érte?

— Szeretjük.

A pap erre újból kezébe vette a priocsen heverő rubáskáját és annak egy másik zsebéből kis csomagot szedett elő. Selyemkendőbe takart kenyérdarab volt.

Arca valósággal átszellemült, amikor újból megszólalt:

— A Szentháromságban örökön élő egy igaz Istentől nyert hatalmamnál fogva én ezt a kenyéret Jézus Krisztus testvé és vérévé változtattam át.

Balkezében a feszülettel együtt tartotta a kenyéret és halk imát mormolt, majd megáldotta a kenyérdarabot.

Aztán sorra odalépdelt mindegyikünkhez és mindnyájunknak egy-egy morzsát adott a szentelt kenyérből a szavakkal:

— Fogadd lelkedbe az Istent!

Mikor mindannyian megáldoztunk, a pap imába kezdett:

— Az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében! Amen!

És együtt elmondtuk a Miatyánkot, majd ismét keresztet vetettünk.

— Fiaim, — mondta a pap, miközben elrakta a szent kenyéret, a feszületet és a papi főveget, nadrágjába dugta a karing csipkét és a stóla két leelőgő végét, felvette a rubáskát és rája a bőrkabátot, fejébe nyomta végül a bőrsapkát, — fiaim, az istentisztelet véget ért. Nem tudom, mikor jöhetnek ismét hozzátok, vagy egyáltalán jöhetnek-e még egyszer. Arra kérék újra, tartsatok ki és ne áruljátok el az Urat, akárhányszor is kutorékolnak a fületekbe a kommunisták kakasok. Most megyek, mert a többi cellákban is vissza akarok mindig maradni egy kis ravasszággal.

Aztán körülnézett, mintha keresne valakit.

— Pjotr Fedorovics Tobeljov számára üzenetem van, — mondotta.

— Itt vagyok, — feleltem és hozzá léntem.

— Katjusza Vladimirovna Kálnin testvéreink üzeni önnek, hogy Anna Grigorovna Zinovjev jelent-

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szovai korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.22, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Határidő napló

SZEPTEMBER 30:

A román és az országban állomásozó német katonai egységek részére történt szállítások után esedékes bélyegilleték, fogyasztási és forgalmi adó eddig a napig kifizetendő.

Behozatali regiszterek láttaozása lejár.

Rekvirálási bönök bevonása és kifizetése eddig a napig történik.

Fa- és gumitalpu textilcipők vámkedvezménye lejár.

IGAZOLVÁNYKÉPEK

Gyermekfelvételek

PORTRÉK

MŰVESZI KIVITELBEN
JUTANYOS ÁRON
KÉSZÜLNEK

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

11MIȘOARA 1., PIATA LIBERTĂȚII 4.

kezett nála. Pártfogásába vette és biztos helyre rejtette. Kiméletesen már közölte vele, hogy az apja meghalt. Önt arra kéri, viselje sorsát türelemmel, egyelőre azonban még nem tehet semmit önért.

Ezzel kezét nyújtott és megindult.

Gyors gondolatától megkapva, hirtelen kirántottam ruhám alól a bőrzacskót, amelyben Zinovjev pénze és ékszer volt. Kivettem belőle a medalliont és zsebettembe. A zacskót átadtam a papnak:

— Lelki atyám, vigye ezt Anna Grigorovnáknak. Pénz és ékszer van benne. Egyedül őt illeti.

A pap átvette és kabátja belsejében elrejtette a zacskót.

Aztán magasra emelt kezével mindnyájunkat megáldott.

Kinyitotta az ajtót és mintha folytatná megszédült hangon beszélt:

— Még egyszer mondom nektek, ti megáldott bursuj kutyák, szíveljétek meg mindazt, amit mondtam. Ha nem teszitek meg, megérdemlitek, hogy az igaz kommunisták elevenen égessenek meg benneteket.

Ugy becsapta maga mögött az ajtót, mintha haragudna.

Némán, lehajtott fejjel állottunk, aztán nesztelen léptekkel odamentünk fekvőhelyeinkhez és leültünk. Elgondolkoztunk.

Átéztük a nagy csodát, hogy elhagyatottságunkban, sőt börtönünkben a pap képében maga az Ur isten látogatott el hozzánk. Sokan voltak köztünk, akik már a kétségbeesés szélén állottak és most lélekben újból megerősödtek.

Egyhanguan tovább folytak a napok.

Olykor elvittek cellatársaink közül néhányat, akiknek uti célja vagy kényszermunka, vagy kivégzés volt, máskor meg újakat hoztak helyettük.

Rólam mintha megfeledeztek volna.

Kihallgatásra sem vittek.

Egyszer aztán szokatlan időben, késő délután jöttek értem. Azonban nem abba a szobába vezettek, amelyben többször voltam kihallgatáson, hanem felkísértek a harmadik emeletre és ott kiműtötték előttem a száztizenegyes számú ajtót, Ivan Vazulovics Bogozov szobájának ajtaját.

Amikor oda belétem, Bogozov felállott, hódoltságos mosolygással fölt felém és kezét nyújtott.

Nem tudtam mire vélni megváltozott megáldást, de mindenképpen óvatos akartam lenni, mert csapdát szimatoltam.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 23-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgözy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Megbízható, főzitudó bejárónót október 1-re felveszek. Ungár Géza Timisoara I., Bul. Regele Ferdinand 8. (5509)

Kézilányt, 15-16 éveset, keres sürgősen Arlath-cukorkaüzlet. Timisoara I., Bul. Regele Ferdinand 8. (2300)

Jó butormunkások és tanoncok felvételnek. Siebold, Timisoara II., Str. Telegrafului 22. (3142)

Fűszer és csemege kereskedő segítség azonnali felvételük, nő is lehet. Ugyanott kiadófiu felvételük. Farcasiu, Arad, Bratianu 1. (3693)

Mindenes fiatal asszonyt sürgősen felveszek, vidékre, két személy mellé. Dégi Mihály, Tormac. (2289)

Asztalossegédet és gépmunkást állandó munkára felvesz Dóczy Árpád tanszergyára. Timisoara-Ronat, Str. Marincescu 15. (2304)

Megbízható szobaleány felvételük. Arad, Str. Iosif Vulcan 7. (3688)

Mindenesnek leányt vagy asszonyt azonnali felvételük. Szecscsényi, Timisoara III., Piata Cruci 7.

Vas- és vizondoláló kisasszony, ki manikűrözni is tud, felvételük. Proszenszki-szalon Arad, Str. Cloșca 2. (3698)

Perfekt vasalónő felvételük. Kuhl, Arad, Str. R. Velicui 9. (3702)

Szárnyasvágó — e szakma minden ágában teljesen jártas, — megbízható előmunkást jó fizetés mellett keresünk. Cimeket a lap timisoarai kiadóhivatalába „Több évi gyakorlat” jellegre sürgősen kéretnek. (2310)

Ügynökök fix fizetéssel és jutalékkal kerestetnek. 50 éven aluli keresztény férfiak ajánlatait „Biztosító” jelleg alatt a timisoarai kiadóhivatal továbbítja. (2314)

Kifutófiának 17-20 éves zsidó fiút keresek. Pontos címetek a timisoarai kiadóba kérek „Express” jellegre. (2313)

Allást keres

Intelligens magyar leány elvállalna könyvebb irodai munkát, pénztárkezelést, rak tárnoknői vagy aszisztensnői állást. Vidékre is menne. Megkeresést „Komoly megbízható” jellegre a timisoarai kiadóba kér. (5020)

Egyedülálló intelligens idősebb nő, hosszú bizonyítvánnyal házzelvezetőnek menne idősebb uriemberhez, közel vidékre is. Az állást bármikor elfogadhatom. Timisoara Fratelia, III. utca 7. Schöndorfnánál, az 5-ös villamos végállomásánál. (2309)

HAZAK FÜLDEK SZALOK MÁLMOK TELKEK

minden árfokozatban
HATSHEK ÜGYNÖKSEG
Arad Bul. Carol 17 (volt 46)
Telefon 16-95

Keresünk azonnali belepésre 50 hentes és meszaros-

segédet jó fizetéssel. Lulorák külön lesznek fizetve. Munkakönyv szükséges. Előnyben a hadmentesek. Csakis jó munkakerőket jelentkezőknek. Cim:

Kulke S. A. R. Jeva, Strada Caragiale 20 sz.

Munkaszolgálatmentes zsidó fiatalember vállal Timisoara bármily helyettesítést. Válaszok „Diplomás” jellegre a timisoarai kiadóba kéretnek. (2308)

Lakás

Butorozott szoba fürdőszobahasználattal 15-ére, esetleg október 1-re kiadó. Megtekinthető délelőtt 9-12 és délután 5-7 óráig. Timisoara I., Str. Aurel Popovici 10. Felső csengő. Str. Take Ionescu melékutájá. (5003)

Elegáns butorozott szobát fürdőszobahasználattal, esetleg központi fűtéssel, csakis az I-kerületben, keresek. Cimeket „Banktisztviselő” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (3090)

Azonnal átadó, illetve bérbeadó Lloyd-sori 2 szoba, előszoba és fürdőszobából álló és irodának, rendelőnek, vagy szalonnak alkalmas helyiség, központi fűtéssel. Reflektánsok adják le címüket „Lelépés nincs” jelleg alatt a timisoarai kiadóban. (3140)

Kiadó azonnal különbejáratu üres szoba, hideg-meleg vízzel, modern új házban. Timisoara I., Str. Semeniciul 15. sz. (2288)

Keresek 2-3 szobás modern lakást, bármilyen feltételek mellett. Cimeket kérem Barabás Timisoara I., Str. Praporgesci 2. leadni. (2302)

Lakótársnő kerestetik nem zónában Erdőkuddecs d. u. 5-ig Timisoara IV., Bulv. Berthelot 5. I. apart. 2. (2307)

Keresek egyszobás lakást október 1-re, lehetőleg a Gyárvárosban. Cimeket a timisoarai kiadóba kérem leadni. (3553)

Azonnal átadó, illetve bérbeadó Lloyd-sori 2 szoba, előszoba és fürdőszobából álló lakásnak, irodának, rendelőnek, vagy szalonnak alkalmas helyiség, központi fűtéssel. Reflektánsok adják le címüket „Lelépés nincs” jelleg alatt a timisoarai kiadóban. (3140)

Keresek azonnali egyszobás konyhás lakást Aradon a belvárosban, esetleg a város háza közelében. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3701)

Adás-vétel

Egy jókarban levő perzsakabátot és szkunksz-pelerint vennék. Cim a timisoarai kiadóban. (2301)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálósobák, ebédők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Veszünk literes üvegeket 10 leu-ért Flora likörgyár Arad

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálósobát, ebédő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrogépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Folyton égő kályha eladó. Timisoara II., Str. Balas 18. Balra, első ajtó. (5020)

Használt rádió-akkumulátor és anodpótlót veszek. Timisoara II., Str. Zürich 22. (2296)

Eladó egy festett kombinált szobabutor, 1 világos hálósoba butor 1 Minerva Rádó 3 plusz 1 lámpás. Cim: Timisoara, Strada Oituz 7 I. em. 4. (2312)

Női kerékpár kifogástalan állapotban eladó. Timisoara, Colonia Blaskovics, Strada Prota Craciunescu 23. (5050)

Clujon elcsereendő hasonló aradi házzal vagy eladó egy 4 szobás fürdőszobás, parkettás 331 öm területű uri villa Vörösmarthy utcában. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3700)

Sürgősen veszek szép, modern családi házat, 4-5 szobás lakással. Bővebbet Timisoara, 15-53-as telefonszám alatt. (3144)

Eladó: egy ebédődivány és egy fekete férfi-téli kabát. Cim: Rudolf Mosse Arad Str. Eminescu 8. (5028)

Polituros hálósoba, szekrények, ottoman, könyvszekrény, íróasztal, konyhaszekrény eladó. Bohus, Timisoara I., Piata Luther 3. (Evangélikus-templom épület). (2315)

Szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiom-pudert, három színben**. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

50-100 holdas tanyás-birtokot vetőmaggal, takarmánnyal, esetleg állatállománnyal, Timisoara mellett, elszámolásra felesle átvennék. Traktorral felszerelve előnyben. Egy drb. 6 lábás, üzemképes Cormick-keveket, egy drb. ló, kocsit és egy pár 28 colos darálókó eladó. Baja Sándor, Tormac, 375 szám. (2298)

Varrógépet, kerékpárt veszek. Sambura mechanic Arad, Calea Banatului 12. (3545)

Prima kereszturos pianino eladó. Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3697)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Szöllő hegyalján k. b. 3 hold, természetesen vagy anélkül szép kolnával elsőrendű felszereléssel eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad Str. Eminescu 8. (5025)

Tengeri malacok eladók. Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Bodega. (2311)

Oktatás

Műgyetemi diák vállalja liceumi tanórok korrepetálását. Timisoara III., Str. Remus 6. (3141)

17kolások és felnőttek számára október elsejétől francia és német nyelv kurzust kezdek. Csoportokban a 120 leu. Jelentkezni d. u. 4-6-ig. Magántanulókat francia vizsgára előkészítik. Várnay Magda, Arad, Piata Mihai Viteazul 10. I. 3. (3696)

A beiratások az

„Engelmann”

féle gyors- és gépiró-szakiskolába nappali, esti tanfolyamokra folyamatosan vannak. E órák román-német-magyar nyelven. Timisoara IV., Str. Bonnaz (Küttl-tér mellett) 4 szám.

Különbéle

Figyelem! A Begovits-tánciskola ruhatárosa kéri azt az urat, aki vasárnap, folyó hó 21-én egy szürke felöltőt tévedésből elvitt, miután az illetőt ismeri, az Agátsy-virágkereskedésbe, Timisoarán, azonnal adja le, — jutalom ellenében. (2305)

Elveszett a brasovi állomáson 20-án este egy pénztárca különféle iratokkal és 500 leu készpénzzel. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, az iratokat pedig juttassa el a tárcában lévő levelezőlapon feltüntetett címre. (3699)

Igazolvány-íényképek

a FOTO STUD'OBAN

a leggyorsabban készülnek!

Timisoara I., Piata Libertăti 4.

Hirdessen

a Déli Hírlapban!